

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОБОРОНА, МОБІЛІЗАЦІЙНА ПІДГОТОВКА ТА МОБІЛІЗАЦІЯ

Методичні матеріали

Київ – 2024

МОДУЛЬ № 1 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ЕЛЕМЕНТИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ В УКРАЇНІ. ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ТЕМА № 1 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ: РОЛЬ І МІСЦЕ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ В УКРІПЛЕННІ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ ДЕРЖАВИ. НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ТА РУХУ ОПОРУ УКРАЇНИ ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

Лекція № 1 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
РИЗИКИ ТА ЗАГРОЗИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕЦІ. ГЕНЕЗИС НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

лекція № 2 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ В УКРАЇНІ..... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

лекція № 3 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
ЗАВДАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СКЛАДОВІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

лекція № 4 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
ПІДГОТОВКА, РОЗГОРТАННЯ ТА ВВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ УКРАЇНИ... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ТЕМА № 2 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ВЗАЄМОДІЯ І СПІВПРАЦЯ СИЛ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ В УКРАЇНІ..... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

лекція № 5 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
КОМПЛЕКТУВАННЯ СИЛ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ДОБРОВОЛЬЧИХ ФОРМУВАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД..... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

Лекція № 6 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ, ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ, ВЗАЄМОДІЇ, ПІДТРИМКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ І ЗАСОБІВ, ЯКІ ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДО ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

лекція № 7 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО І ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ДОБРОВОЛЬЧИХ ФОРМУВАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У НАЦІОНАЛЬНОМУ СПРОТИВІ ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ТЕМА № 3 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

Підготовка громадян України до національного спротиву. КІБЕРРЕЗЕРВ СИЛ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

лекція № 8 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ТА ОБОРОНИ ВАЖЛИВИХ ОБ'ЄКТІВ І КОМУНІКАЦІЙ, КРИТИЧНО ВАЖЛИВИХ ОБ'ЄКТІВ ІНФРАСТРУКТУРИ, ОБ'ЄКТІВ ОБЛАСНОГО, РАЙОННОГО, СІЛЬСЬКОГО, СЕЛИЩНОГО, МІСЬКОГО ЗНАЧЕННЯ..... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

МОДУЛЬ № 2 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ОСНОВИ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ..... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ТЕМА № 1 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ, ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ..... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

лекція № 9 ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
МОБІЛІЗАЦІЯ – ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ ТА ДОСВІД ІНШИХ КРАЇН ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

лекція № 10.....	ОШИБКА! Закладка не определена.
ЗАГАЛЬНЕ УЯВЛЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ДЕРЖАВИ	
.....	ОШИБКА! Закладка не определена.
ТЕМА № 2	ОШИБКА! Закладка не определена.
ОБОВ'ЯЗКИ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ГРОМАДЯН ЩОДО МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ	
.....	ОШИБКА! Закладка не определена.
лекція № 11.....	ОШИБКА! Закладка не определена.
ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ	ОШИБКА! Закладка не определена.
ОПРЕДЕЛЕНА.	
лекція № 12.....	ОШИБКА! Закладка не определена.
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ	ОШИБКА! Закладка не определена.
лекція № 13.....	ОШИБКА! Закладка не определена.
ОРГАНІЗАЦІЯ РОБИТ І ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ. ОШИБКА!	
ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.	
ТЕМА № 3	ОШИБКА! Закладка не определена.
СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ОПЕРАТИВНО-МОБІЛІЗАЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ. ВИКОНАННЯ МОБІЛІЗАЦІЙНИХ ПЛАНІВ, ЗАВДАНЬ (ЗАМОВЛЕНЬ) В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ.....	ОШИБКА!
ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.	
лекція № 14.....	ОШИБКА! Закладка не определена.
ПЕРЕЛІК ТА ПОРЯДОК ОПРАЦЮВАННЯ ОПЕРАТИВНО-МОБІЛІЗАЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ОШИБКА!	
НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.	
лекція № 15.....	ОШИБКА! Закладка не определена.
ЗАГАЛЬНЕ УЯВЛЕННЯ ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНІ ПОТУЖНОСТІ, МОБІЛІЗАЦІЙНИЙ РЕЗЕРВ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ І СИРОВИННИХ РЕСУРСІВ.....	ОШИБКА! Закладка не определена.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА: 3

До модулю № 1	3
До модулю № 2	4
КОРИСНІ РЕСУРСИ	5

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ 8

Рекомендована література:

До модулю № 1

1. Закон України «Про національну безпеку України» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241) режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355>
2. Закон України «Про основи національного спротиву» режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
3. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>
4. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 69 "Про загальну мобілізацію" режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/65/2022#n2>

5. Типове положення про штаб зони (району) територіальної оборони, затверджене Кабінетом Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1442 режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-2021-%D0%BF#Text>
6. Порядок організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву, затверджений Кабінетом Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1443 режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1443-2021-%D0%BF#Text>
7. Порядок організації, забезпечення та проведення підготовки добровольчих формувань територіальних громад до виконання завдань територіальної оборони, затверджений Кабінетом Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1447 режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1447-2021-%D0%BF#Text>
8. Порядок застосування членами добровольчих формувань територіальних громад особистої мисливської зброї, стрілецької зброї, інших видів озброєння та боєприпасів до них під час виконання завдань територіальної оборони, затверджений Кабінетом Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1448 режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1448-2021-%D0%BF#Text>
9. Положення про добровольчі формування територіальних громад, затверджене Кабінетом Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1449 режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1449-2021-%D0%BF#Text>
10. Наказ Міністерства оборони України від 07.03.2022 № 84 "Про затвердження форми контракту добровольця територіальної оборони та посвідчення добровольця територіальної оборони" режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0307-22#Text>

До модулю № 2

11. Закон України «Про оборону України»
12. Закон України «Про основи національного спротиву»
13. Закон України «Про Збройні Сили України»
14. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу»
15. Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»
16. Закон України «Про державний матеріальний резерв»
17. Закон України «Про правовий режим воєнного стану»
18. Закон України «Про страховий фонд документації України»
19. «Про затвердження Положення про військово-транспортний обов'язок» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 405)
20. «Про затвердження Типового положення про мобілізаційний підрозділ органу державної влади, іншого державного органу»
21. «Про затвердження Порядку бронювання військовозобов'язаних за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами, установами і організаціями на період мобілізації та на воєнний час» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 12)

- 22.«Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників і військовозобов'язаних»
- 23.«Про затвердження Порядку проведення перевірок стану та оцінки мобілізаційної готовності національної економіки, органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, адміністративно-територіальних одиниць України»
- 24.«Про підвищення кваліфікації з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації»
- 25.«Про затвердження переліків посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час»
- 26.«Методичні рекомендації щодо розроблення мобілізаційного плану на особливий період міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, державними органами, підприємствами, установами, організаціями України»
- 27.«Про затвердження Методичних рекомендації щодо розроблення мобілізаційного плану закладами освіти, підприємствами, установами та організаціями Міністерства освіти і науки України»

Корисні ресурси

Базові знання з військової справи

<https://www.facebook.com/TerritorialDefenseForces/posts/503152188650531/>

<https://sprotyvg7.com.ua/>

Спротив

G7

Інформаційний ресурс, створений управлінням підготовки (G7) штабу Командування Сил територіальної оборони ЗСУ. Він містить, мабуть, найбільшу в інтернеті базу знань з військової справи. Матеріали поділені на 17 підгруп, в які входять уроки з вогневої, психологічної, інженерної підготовки та інших напрямів. На сайті ви також знайдете законодавчу базу та добірку військових настанов.

Combat

Raccoon

<https://www.youtube.com/@combatraccoon6109/videos>

Дослівно «Бойовий єнот» – це YouTube-канал з перекладами матеріалів військового спрямування. Переміщення та засідка взводом, як коригувати «арту» чи застосувати ПТКР «Фагот» – усе це є тут. Канал нараховує більше 60 корисних відео.

Базова військова підготовка

<https://kmb.in.ua/>

Навчальний відеокурс, який учить правильно поводитися зі зброєю, пересуватися у бойових умовах, користуватися укриттями, маскуватися, орієнтуватися на місцевості та обладнувати позиції. Автор відеоуроків – військовослужбовець з позивним Сирієць. Якщо ви хочете пригадати базу, то вам сюди.

Алгоритм М.А.Р.С.Н.

<https://www.youtube.com/watch?v=ctU6gdVqxUI>

У цьому відео показується алгоритм допомоги пораненому М.А.Р.С.Н. Його рекомендовано застосовувати в жовтій або зеленій зоні, коли ви не перебуваєте під вогнем та можете сконцентруватися на наданні допомоги пораненому в повному обсязі. Алгоритм визначає пріоритети і порядок дій у наданні допомоги пораненому.

Онлайн-курс домедичної допомоги

https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+FAW+2022_T2/home

Українська платформа онлайн-освіти Prometheus запустила онлайн-курс першої домедичної допомоги в умовах війни. У цьому курсі теж розглядається протокол М.А.Р.С.Н., але більш детально. До того ж на кожному етапі ви зможете перевірити свої знання за допомогою контрольних питань.

Бібліотека The Mozart Group

<https://tmg-training.org.ua/>

Мінібібліотека для українських військових. У ній зібрана корисна інформація – від тактики ведення бою до інструкцій з використання зброї, роботи з вибухівкою і наданням медичної допомоги. Також є додаток для Android, але у вигляді арк-файлу, тобто ви маєте самостійно встановити його на свій страх і ризик.

Мінна справа

<https://www.youtube.com/@partyzan2006/videos>

YouTube-проект Kurt Oberst містить серію навчальних відеофільмів, які стосуються мінно-вибухової справи. Інженерні боєприпаси, робота щупом, розтяжки і таке інше.

Психологічна допомога

https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+BPA101+2022_T2/home

Ще один онлайн-курс від Prometheus під назвою «Базова психологічна допомога в умовах війни». Перший модуль курсу – «Червона зона» – присвячений роботі з кризовими станами, другий модуль – «Жовта зона» – розкриває способи справлятися з помірним стресом, а третій блок – «Зелена зона» – надає практики для повернення до нормального життя після пережитого.

Платформа «Яблуня»

<https://jablunia.org/>

«Яблуня» – це інформаційна платформа для базової військової підготовки. На платформі зібрана з різних публічних джерел теорія з основних тем військової справи, а також корисні посилання, списки тренінгових центрів, курсів. Ресурс буде більше корисний новачкам у військовій справі, але ознайомитись з ним усе одно варто.

Мобілізація в Україні: відповіді від ЗСУ на головні питання

<https://news.dtkk.ua/society/community/76705-mobilizaciia-v-ukrayini-vidpovid-vid-zsu-na-golovni-pitannia>

Порядок проведення мобілізаційної підготовки та мобілізації

https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php?title=%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8_%D1%82%D0%B0_%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97&oldid=44356

Питання для самоконтролю

1. Поняття, склад і мета національного спротиву.
2. Поняття, склад і характеристика завдань територіальної оборони.
3. Поняття, характеристика завдань та основних заходів з організації, планування і підготовки руху опору.
4. Загальні положення щодо керівництва національним спротивом.
5. Порядок формування військових частин Сил територіальної оборони Збройних Сил України та добровольчих формувань територіальних громад.
6. Порядок комплектування Сил територіальної оборони Збройних Сил України та добровольчих формувань територіальних громад.
7. Підготовка територіальної оборони.
8. Розгортання територіальної оборони.
9. Особливості ведення територіальної оборони в умовах гібридної війни.
10. Зарубіжний досвід організації територіальної оборони держав-членів НАТО.
11. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів добровольчих формувань територіальних громад, які беруть участь у національному спротиві.
12. Характеристика складових національного спротиву.
13. Принципи організації територіальної оборони.
14. Військова складова територіальної оборони.
15. Місце і роль територіальної оборони у системі національного спротиву.
16. Місце і роль руху опору у системі національного спротиву.
17. Структура Сил територіальної оборони Збройних Сил України.
18. Структура Сил спеціальних операцій Збройних Сил України.
19. Цивільна складова територіальної оборони.
20. Структура, функції та завдання штабів зон (районів) територіальної оборони.
21. Загальний зміст заходів з організації, планування і підготовки руху опору.
22. Історичні аспекти руху опору окупаційним військам та адміністраціям.
23. Можливості сил і засобів сил безпеки та сил оборони щодо організації, підготовки, підтримання та виконання завдань руху опору.
24. Військово-цивільна складова територіальної оборони.
25. Місце і роль національного спротиву у системі національної безпеки.
26. Безпосереднє керівництво територіальною обороною.
27. Типова організаційно-штатна структура бригади територіальної оборони.
28. Типова організаційно-штатна структура батальйону територіальної оборони.
29. Порядок формування добровольчих формувань територіальних громад.
30. Зміст подання Головнокомандувача Збройних Сил України про введення в дію Зведеного плану територіальної оборони або планів територіальної оборони в окремих її місцевостях.
31. Порядок виконання завдань територіальної оборони.
32. Порядок припинення та скасування дії планів територіальної оборони.

33. Особливості використання сил і засобів складових сил безпеки та сил оборони, призначених для виконання завдань територіальної оборони та руху опору, під час ведення воєнних (бойових) дій з відсічі збройній агресії проти України.
34. Порядок зберігання і застосування зброї, бойової техніки та спеціальних засобів під час виконання завдань територіальної оборони.
35. Гарантії соціального і правового захисту осіб, які на добровільній та конфіденційній основі залучаються до виконання завдань руху опору.
36. Формування та комплектування руху опору.
37. Організація територіальної оборони та руху опору держав-членів НАТО на прикладі Естонії та Польщі.
38. Особливості територіальної оборони Швейцарії в умовах нейтралітету держави.
39. Територіальна оборона держави Ізраїль.
40. Загальна характеристика законодавства України щодо організації національного спротиву.
41. Організаційні основи мобілізаційної підготовки та мобілізації.
42. Повноваження органів виконавчої влади у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.
43. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.
44. Обов'язки підприємств, установ, організацій і громадян щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації.
45. Пояснити значення понять «мобілізація» та «мобілізаційна підготовка» та показати їх роль у забезпеченні оборони країни та воєнної безпеки держави.
46. Які основні принципи мобілізаційної та мобілізаційної підготовки?
47. Розкрити основні положення законодавства про призов громадян на мобілізацію.
48. Розкажіть про військово-транспортний обов'язок.
49. Охарактеризуйте поняття «мобілізаційний людський резерв», умови та порядок прийому громадян до мобілізаційного резерву.
50. Охарактеризуйте правовий статус резервіста.
51. Розкрити зміст поняття «цивільна оборона» та основні завдання у сфері цивільної оборони.
52. Охарактеризуйте повноваження органів державної влади у сфері цивільної оборони.
53. Назвіть склад сил цивільної оборони.
54. Які категорії громадян не підлягають проходженню військової служби за мобілізацією?
55. Кому надається відстрочка від призову на військову службу за мобілізацією.
56. Які основні види бронювання для громадян, які перебувають у резерві?
57. Хто в рамках військово-транспортного обов'язку зобов'язаний забезпечувати війська і військові формування спорядженням, гужовим і в'ючним транспортом?